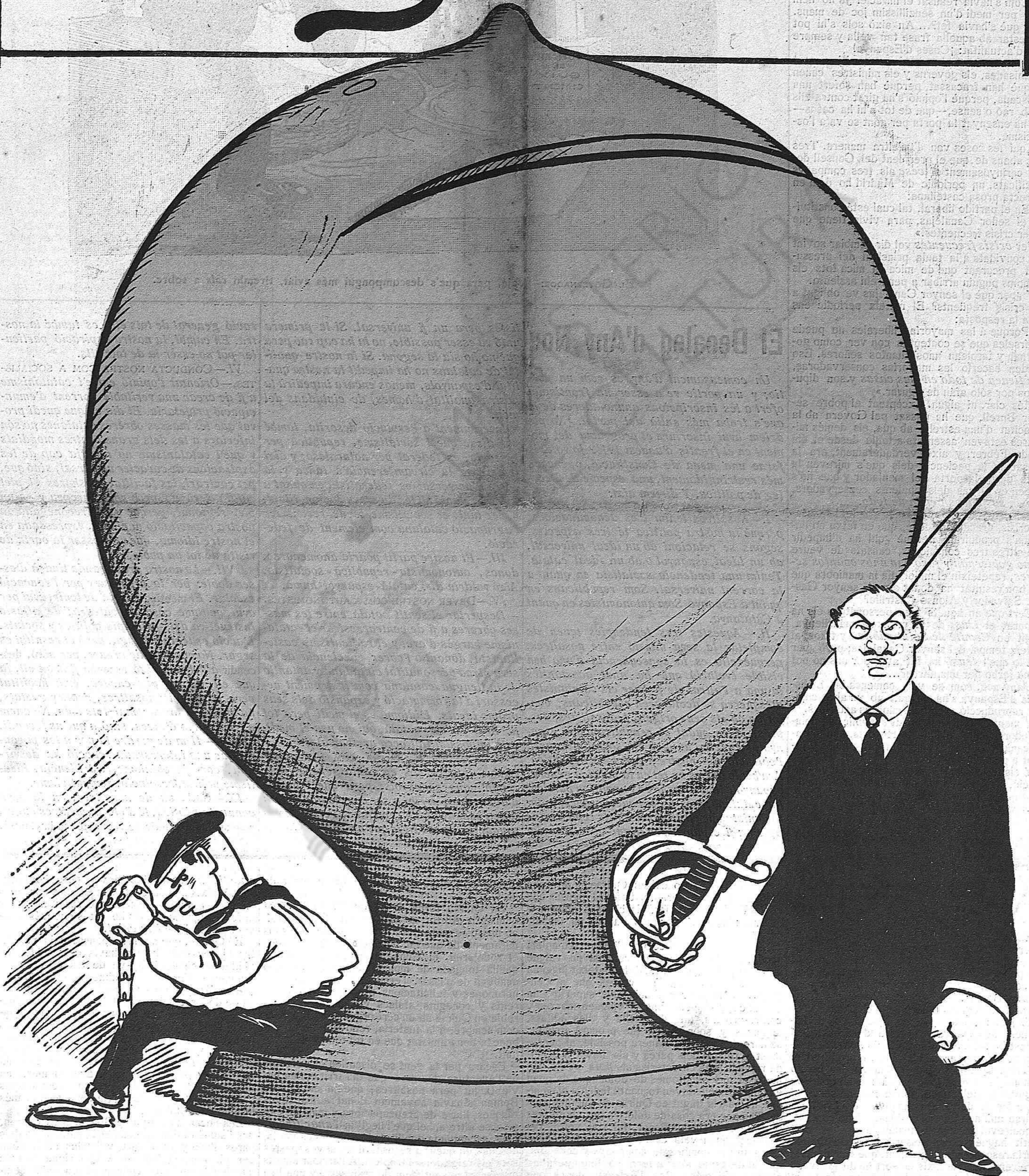

La Campana de Gràcia

DON ALACANDRO:—Sí, sí; que'm vagin desautorisant... Lo que's la guardiola que en poc temps he anat omplint, ja no hi ha qui me la «desautorisi».

LA SETMANA

La broma ha sigut graciosíssima. —¿Veuen aquest ministeri?... ¿El veuen be?... Doncs... un pessic de polvos de la Mare Celestina, una petita bufada... y ja està. El ministeri ja no es aquell: es un altre.

Podrà no haver resultat gaire neta l'operació, però es impossible negar que s'ha fet depressa. El diumenge, dia 1, eren ministres de Governació, d'Instrucció pública y de Foment els senyors Merino, Burell y Calbetón, y el dilluns, dia 2, les mateixes carteres estaven en mans dels senyors Alonso Castrillo, Amós Salvador y Rafel Gasset.

¿Com s'havia realitzat el miracle? Ja ho hem vist: per medi d'un senzillíssim joc de mans. ¿Per què s'havia fet?... An això sols s'hi pot contestar ab aquella frase tan vella y sempre tant d'actualitat: ¡Cosos d'Espanya!

En les nacions, si no seriament, mitjanament organitzades, els governs y els ministres cauen perquè han fracassat, perquè han sofert una relliscada, perquè l'opinió s'ha girat contra ells y, ab raó o sense, —que de tot n'hi ha casos— els ha ensenyat la porta per aont se va a l'ostacisme.

Aquí les coses van d'un'altra manera. Tres dies abans de que el president del Consell donés carinyosament el *cese* als tres companys sacrificats, un periodíc de Madrid ho deia en correcta prosa castellana:

«En el partido liberal, tal cual está constituido, el señor Canalejas, para vivir, tiene que hacer crisis frecuentes.»

Per crisis frecuentes vol dir canviar sovint els convidats a la taula principal del pressupost, procurant que de mica en mica tots els prohoms puguin arribar a pendrehi assiento.

Y ¿per què el senyor Canalejas ve obligat a fer crisis freqüents? El mateix periodíc ens dona la resposta:

«Porque á las mayorías liberales no puede pedírseles que se contenten con ver como gobiernan y farolean unos cuantos señores. Eso pueden hacerlo las mayorías conservadoras, que tienen de todo en sus casas y son diputados por sólo afán de figurar.»

Més clar, ni aigua. Exceptuat el pobre senyor Burell, que ha passat pel Govern ab la velocitat d'una estrella ab quia, els demés ministres estaven assentats a taula desde el dia 10 de Febrer, y això, verdaderament, era ja abusar de la paciència dels que's miraven la festa desde la porta del menjador y que no's troben en el cas dels opulents conservadors, que en sus casas tienen de todo.

Per això, per això y res més s'ha fet la passada crisi, precursora de les que en fetxa no llunyana's produiran. Perquè ¿qui ha d'impedir que altres tres conspícuos, cansats de veure como gobiernan y farolean unos cuantos señores, repeteixin el millor dia la manobra que tan bon resultat ha donat ara als senyor Gasset, Salvador y Alonso Castrillo?

Cert que an aquets tres personatges els ha amparat el *trust* de la premsa madrilenya, erigit en *Comitè de Salut pública* y tutor, al mateix temps, del senyor Canalejas; però ¿per què lo que'l *trust* ha fet avui per uns no pot demà ferho per uns altres?...

L'any nou, com se veu, comensa be. L'Historia d'Espanya s'ha enriquit ab un altre capítol, reproducció exacta de capítols anteriors.

Y mentres tant, els braus republicans, col·laboradors també d'aquesta Historia, maten pacíficament el temps escrivint programes y jugant a assamblees.

Y els transatlàntics, xiulant ab extranya discreció, surten cada dia cap enllà, carregats de gent que emigra, perquè no es conservadora y en sus casas no tiene de nada...

PIF-PAF

L'enterro d'aquell famós concert

EL GOVERNADOR:—Vaja, pera que's descompongui més aviat, tiremhi cals a sobre.

El Decaleg d'Any Nou

Un comensament d'any es com un portic; y un portic ve a esser un frontispici ofert a les inscripcions anunciadores de lo que's troba més enllà del portal. ¿No podríem avui inscriure el programa del moment en el frontis d'aquest 1911? Jo voldria ferne una mena de Constitució, o, encara més restringidament, una especie de Decaleg de política. Y diríem així:

I.—Nosaltres tenim tres denominacions, perquè la nostra política té tres aspectes, segons se relacioni ab un ideal universal, ab un ideal espanyol o ab un ideal català. Tenim una tendència socialista en quant a la corrent universal. Som republicans en quant a Espanya. Som autonomistes en quant a Catalunya.

II.—Aquestes tres tendències tenen de completar la seva missió entre nosaltres, perquè ella es la conseqüència d'una ben visible evolució que ha anat acostant la una a l'altra: de primer els catalanistes d'esquerra se declararen republicans, conforme ab els seus orígens federalistes; després, ja en quant al republicanisme espanyol, s'es feta l'unió ab els socialistes per a l'obtenció del nostre fi comú: la República.

Ara bé: lo que es un fet en la política general espanyola té d'esserho en la política particular catalana; y es precís que l'esquerra autonomista que va lligarse ab els republicans per a un fi espanyol, se lligui ab els socia-

listes per a un fi universal. Si la primera unió va esser possible, no hi ha cap raó per a que no ho sia la segona. Si la nostra qualitat de catalans no ha impedit la nostra qualitat d'espanyols, menos encara impedirà la nostra qualitat d'homes, de ciutadans del món.

Inversament a l'evolució descrita, també pot dirse que'l socialisme, republicà per essència, es federal per naturalesa; y així tenim que la circumferència's tanca y la corrent universal es federalista en quant a la seva relació ab les diverses nacionalitats, y, per tant, el socialisme té de reconèixer l'agrupació catalana com element de federació.

III.—El nostre partit podria anomenarse, doncs, autonomista - republicà - socialista. Això voldria dir: català-espanyol-humà.

IV.—DEVER NOSTRE COM A AUTONOMISTES.—Despertar el sentit català entre les masses obreres a fi de contrarrestar el catalanisme burgès d'avui y el radicalisme castellanista, donant a l'obrer conciencia de la seva plena personalitat ciutadana y dotantlo de la llengua catalana com instrument necessari a la formulació y expansió dels seus propis ideals. L'idioma es el medi per a tot fi. Avui l'obrer català, qui no usa el medi, està impossibilitat per a arribar al fi.

V.—CONDUCTA NOSTRA COM A REPUBLICANS.—Integrarnos en l'unió general dels republicans espanyols, per a que'l nostre autonomisme arribi a ser consubstancial ab l'idea espanyola de república. Però anem a ajudarlos, no a exigir que'ns ajudin. L'aspi-

ració general de tots ells es també la nostra. En cambi, la nostra aspiració particular pot no esser la de tots ells.

VI.—CONDUCTA NOSTRA COM A SOCIALISTES.—Orientar l'opinió entre'l catalanisme a fi de crear una veritable corrent d'emancipació proletaria. El dia en que quedi provat que les masses obreres catalanes no són inferiors a les dels grans centres mundials y que'l catalanisme no rebutja cap de les aspiracions de caracter universal, sinó que, pel contrari, les facilita, aleshores el plet català serà un problema europeu y no un plet regional, perquè serà reconeguda la nostra capacitat nacional, expressada en el nostre idioma, que ve a esser la carta de visita de tot un poble.

VII.—La nostra propaganda tindrà d'esser doble: per la premsa y per l'educació escolar. El meeting hauria de tenir, avui, qualque cosa de càtedra, de difusió instructiva dels principis polítics y socials. L'acció es lenta y llarga, però el resultat es segur. No ens hem de creure, per això, descendir a l'obrer, sinó ascendir fins an ell, ja que ell, verge y pur encara, està habilitat per a coses que nosaltres, usats y gastats, no podríem lograr mai tots sols. No anem a fecondarlo d'idees, sinó a que'ns fecondi.

VIII.—Hem de perdre la por a les paraules que una interessada reacció ha desvirtuat, com jacobinisme, estridència, idealisme polític, revolució, romanticisme.

IX.—Cada un de nosaltres, en la seva conducta pública, té d'obrar, mentres pugui, com si l'ideal polític de tots estés ja implantat.

ANY NOU...

En Quirse Bonjan es lo que se'n diu un excellent home. Sense donarse'n compte, condensa ell mateix la seva bondat ab tota justesa les poques vegades que s'escau a autobiografiarse... No faig cap mal a ningú, diu en Quirse Bonjan. Y, segur de la seva virtut, accepta de bon grat el llarg seguici d'amargures y d'injustícies que solen, en aquesta vall de llàgrimes, acompanyar el viure de l'obrer, si aquest ha fet de la denominació *honrat* quelcom de consubstancial ab la seva propia vida.

An en Quirse Bonjan li plau quedar be ab tothom. Ja de molt jove quedà com un home ab el govern, que'l dugué, ab l'excusa de servir al rei, a fer la darrera campanya de Cuba. En Quirse anà a la guerra resignat, si no content. A qualsevol insinuació malèvola que en cert sentit hagués pogut esserli feta, en Quirse hauria respost indubtablement, que «no hi havia altre remei... que aixís la sort ho disposava... y que calia, ademés, pendre les coses tal com Deu manava que siguessin».

A Cuba anà, doncs, en Quirse, y de cubà vingué quan li manaren, satisfet al pensar que aquí trobaria a l'arribar, els brassos amorosos que al moll l'estrenyeren el dia que va embarcarse.

Llevat de la satisfacció que'l dever complert proporciona, la campanya colonial no valgué an en Quirse cap profit. Ab la mateixa ingenua conformitat ab que pujà al vaixell que se l'endugué, obei les ordres dels seus superiors un cop al camp d'operacions. Y vinguen marxés y contra-marxés, nits de vetlla y dies agitats, angioixes y sobressalts, que procurà afrontar sempre de la millor manera possible, al pensament el record dels pares y als llavis la benedicta riallada que caracterisa als *nois de bé*. De no esser uns símptomes de dolor que de quan en quan el molestaven tornantli fadigós el caminar, no hauria tingut en Quirse de què queixarse. Tampoc era cosa de doldre's per un doloret que ell creia insignificant, fill, tal volta, del cansanci, quan veia caure tots els dies aprop seu a un bon nombre de companys y coneguts, que al deixarse anar a terra ho feien per a no alsarse mai més... Res d'extrany, doncs, que cada cop que relatava les seves aventures,

digués en Quirse que encara havia estat de sort.

En Quirse tornà de la guerra visiblement emmagrit. Ab tot, ne tingué prou a l'esser aquí, ab uns dies per a referse. Les atencions y els miraments de que tan bon punt arribat, els seus el rodejaren, el compensaren llargament d'aquella tongada de molesties y privacions que acabava de passar. Terminada la corrua d'enhonorabones y felicitacions prodigades pels pares y coneguts, afalacs y compliments que rebia en Quirse ab un cert orgull infantil, tornà, com sempre, a la fusteria, renovant ab el seu banc la bona amistat que en tot temps els havia unit.

Encara per la gent se discutien els efectes de l'aventura guerrera que tan trist epilleg havia tingut per a nosaltres, que ja en Quirse Bonjan s'havia novament donat a les seves tasques, lliure de preocupacions y mals-de-cap y sense altre anhel que'l llegendim d'anar tirant. Una accentuada debilitat de tot el cos venia, de quan en quan, a recordarli les seves gestes sota els raigs del sol tropical. A l'arribar aquets moments, un sentiment de resignació y una lleu guspira d'odi pels qui considerava enemics del

pabelló nacional li bastaven per a consolar-se... Y aixís anà passant els dies, fent encenalls en les hores de reglament, y cercant, al deixar la feina, aquells esplais honestos que més convenen a tot jove ben criat.

En Quirse, que no havia pensat mai en orientar el seu esperit, que havia deixat la seva vida a mercè del va-y-ve de les onades que gronxen el viure de les ànimes adormides, cregué un dia que potser per ell l'hora era arribada de donar comiat a l'estat de solteria... Justament la casualitat, la mateixa casualitat que havia ordenat fins aleshores les accions totes de la seva vida, havia creuat pel seu camí una bona noia, endressada y treballadora, segons gràfica expressió de quants havien tingut ocasió de poderla tractar d'aprop. Era, ademés, una excellent *dona de sa casa*, que, com a sola pensava en Quirse, no havia donat mai el més insignificant *què dir*.

Les noces d'en Quirse Bonjan s'arranjaren, quan sigué el dia, ab complerta satisfacció dels pares d'una y altra part, y l'enllas ab la dona per ell escullida pot dirse que sigué lo unic que logrà somoure quelcom el seu anim, semblantli que tot un món de felicitat mai pressen-

El dia en que tots, desde'ls seus respectius carrecs, privats o publicos, imposin y ense nyin la llibertat, ella serà un fet.

X.—Hem d'excepcionarnos publicament, ab una protesta sonora, cada vegada que qual-sevol dels poders publicos (les Corts, els Tribunals o els Ministres) violi el dret ab la complicitat vergonyosa d'una o altra casta social. El coratge civic no es altra cosa que aqueix acte d'excepcio personal, proclamat al bell mig de la plassa publica.

Y ara, Any Nou, ves rodant, rodant, y buida l'ampora plena dels teus 365 dies.

GABRIEL ALOMAR

Any nou, política vella

La darrera combinació ministerial engiponada per en Canalejas representés quelcom més que un senzill cambi de persones, valdria potser la pena de que'ns prenguessim la molestia d'amidar l'alcanç de la crisi, tot pensant en els resultats que de la modificació completa poguessin derivarse.

Però no es aixís. Com totes les combinacions ministerials realitzades pels restauradors, significa, la crisi que ara acaba de tenir lloc, un senzill cambi de noms que poc ni molt ha d'interessarnos. No fora lo mateix d'acompanyar a la renovació del gabinet un nou plan de conducta a seguir, o una serie d'orientacions inspirades en les necessitats cada dia creixents del país.

Per endavant podem assegurar que cap dels dos nous ministres que en Canalejas acaba de somar a la seva causa compta ab la més petita solució aplicable al més insignificant dels nombrosos problemes que d'un modo tan decisiu contribueixen al decaïment d'Espanya. D'aquí principalment que la seva entrada al conglomerat canalejista no hagi lograt sustreure el país de l'indiferencia en que viu respecte de la política monàrquica.

Són els propis professionals els qui primer estan convenuts de l'ineptitud dels senyors Gasset y Amós Salvador. Ho prova, més que res, el fet de que, per comptarse l'un y l'altre entre'ls amics d'en Moret, s'hagi entretingut la gent que de la política viu o espera poderne viure, en fer tota mena de càbales y suposicions a proposit de la seva entrada en el gabinet Canalejas, en comptes de preocuparse en averiguar les intencions y els proposits que en la seva nova etapa ministerial puguen desenrotllar tots dos.

Vol dir això que la crisi ha obeït a un senzill cambi de noms, y que en Canalejas, presoner del *trust* periodistic que li presta apoi y l'ajuda a sostenir-se, ha donat novament completa satisfacció an aquest, facilitant el pas al ministeri a un dels seus més caracterisats representants, que això y res més ve a esser el senyor Gasset.

En Canalejas, com els altres homes que, de la restauració cap aquí, en la presidencia del Consell l'han precedit, no té altra aspiració ni pretén assolir cap més fi que'l d'anar aguantant-se en el poder, més per un sentiment d'amor propi y satisfacció personal que per creure que, detentant la governació de l'Estat, pugua realisar cap d'aquelles reformes prou transcendents pera esser recordades per l'història.

El gabinet actual serà una continuació de

l'anterior, de la mateixa manera que'l darrer ho sigué dels altres. El poble no notará, entre aquet y els anteriors, cap diferencia, ja que pera adonarse del cambi no són ministres lo que caldria rellevar.

Treballem, doncs, ab més dalit que mai pera apressar el triomf de la República, allunyant, de moment, tota idea de poder fer vida nova, ab tot y inaugurar l'any que ara comensa ab mitges soles y falons ministerials.

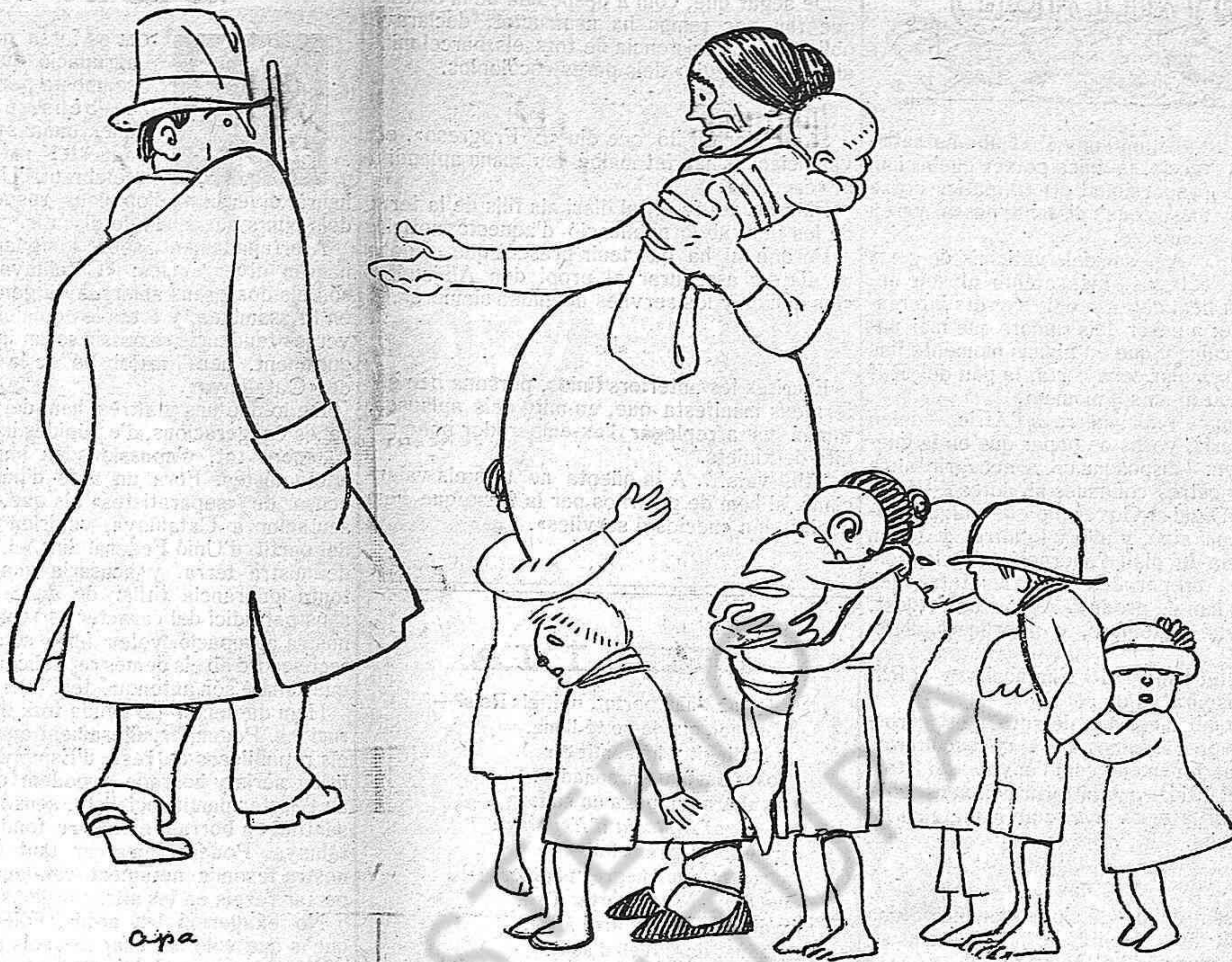
BAC DE RODA

De l'Assamblea

l'hora en que surti aquet número de LA CAMPANA ja haurà comensat l'Assamblea del partit nacionalista. Trobem que se'n parla massa poc. Tothom sembla dir-se: — ¿Y què'n farem de l'Assamblea? Ja n'estem tips, d'assemblees, d'unions, d'actes aparatosos y esterils. Ens hem omplert massa la boca ab això de que'l nostre partit es democràtic pur, y per això totes les decisions tenen de pendre's en plebiscit, o per *referendum*. El gran perill d'aquestes reunions populars està en que les qüestions de veritable renovació interna no s'hi presenten, perquè's té por de promoure davant tothom les divisions y els antagonismes.

¡Y doncs!

apa

—Senyor, vegi si pot apiadarse de nosaltres!...

—¡Ay ay!... ¿No diu que l'Ajuntament dona un premi a tots els matrimonis que tenen forsa fills?...

En Pau Iglesias y «La Campana»

Diguerem dies enrera que a la conferència memorable donada per l'Alomar al Circo Barcelonés ne seguiria una altra a carrec d'en Pau Iglesias, una de les poques figures verament respectables que en el món politic espanyol ens queden.

Afegiem a continuació que'l viatge d'en Pau Iglesias a Barcelona depenia, principalment, de l'estat de la seva salut, que, malauradament pera ell y els admiradors innombrables ab que compta, no es tot lo satisfactori que seria de desitjar.

LA CAMPANA comensà les gestions necessaries pera que l'ilustre diputat per Madrid vingués a visitarnos. Teniem la cosa embastada, quan un seu amic, que ho es nostre a la vegada, ens manifesta, en nom y representació del *leader* socialista espanyol, que, malgrat la seva bona voluntat, l'afecció que en Pau Iglesias pateix li priva, de moment, de posarse en camí.

Ab tot, no refusa en Pau Iglesias deixar sentir la seva veu a Barcelona, a qual efecte pensa dirigir la paraula als bons amics que aquí li resten fidels, cosa que farà—diu—aixís que retrobi el seu cos l'energia que, ara com ara, té sols en el seu esperit.

Una ràpida millora y un prompte compliment als nostres desitjos es lo que de tot cor desitgem al varó auster, exemple de ciutadans.

La gent té desitjos d'esser manada, més que de manar. Avui, per exemple, jo estic segur de que'ls nostres bons burgesos s'estimarien més un conductor una mica tiranic qui ordenés lo que's té de fer en cada cas, y els evités la contingencia dolorosa de decidir-se. En aquet punt, els nostres burgesos són tan homes de remat com els lerrouxistes de l'*Emperador y caudillo*.

En la qüestió suprema de que tractarà l'Assamblea, o sia l'unio ab els republicans espanyols, se farà tal volta un *pasteleig* pera dir *si y no* al mateix temps; fer y semblar que no's fa; voler y semblar que no's vol; pera acontentar uns y altres o enganyarlos enganyantse a sí mateix. Un *caudillo* ho arreglaria a la seva voluntat, y els altres seguirien.

Y es que en el fons, quan un poble no es arribat a la veritable educació política, es feina inutil encomanarli el treball de dirigir-se a sí mateix. Si aquí no hi ha república es perquè'l poble no té capacitat de república. En aquets casos hi ha una mena de monarquia justa, millor dit, d'aristocràcia justa, y es la dictadura espiritual dels inspiradors. Y això tal volta es lo que fa més falta a Catalunya, a l'hora present.

Anirem an aquesta Assamblea, com a les altres, ab un prejudici de pessimisme, ab un gest involuntari de *tant se me'n dona*, que no sabem dissimular...

Moltas vegadas la llengua talla el cap.—Proverbi árabe.

tida s'obria de sobte davant seu, ab aquell esdeveniment precursor d'inacabables hores de gaubansa, que tingueren son més alt coronament ab l'esclat del primer fruit del seu amor... Es a l'arribar aquet moment de la vida d'en Quirse quan pot afirmarse que l'alegria sentida per ell semblava no reconeixer aturador... Y si un petit nuvol no hagués vingut a ennegrir el seu cel ple de blavors, hauria pogut fins alabarse d'esser el més afortunat de tots els homes. *Ella*, la pobre, quedà, a conseqüencia del part, un xic delicada. Sense que'l seu estat l'obligués a fer lit, se passava els dies somiquejant, condolentse..., per lo que no tardaren en anar d'un metge a l'altre. Tots, si fa o no fa, venien a recomanarli lo mateix... Aliments en abundor, sollicituts y atencions extremades, y res de perdre les confianses, tota vegada que l'estat de la malalta no implicava cap perill... La devoció sentida per l'espòs, que vivia tot per enter per *ella* y el seu fillot, compensava a la jove muller del sofriment portat per la resquicia maleïda... Coratjós, sollicit en tots els moments, s'afanyava en Quirse més de lo que bonament podia pera abastar a les necessitats del seu fogar, cada dia més crescudes. No cal dir que *ella* havia deixat d'aportar a la comu-

nitat l'ajuda que'l seu obol representava. Si els metges no li haguessin privat de seguir fent anar la màquina, les atencions que l'infant requeria li haurien, aixís mateix, impedit.

Comensava en Quirse a maleir el sovintejar de les festes d'entre setmana, que aixís contribuïen a escursarli un ingrés que mai com allavors li havia semblat ja de sí prou reduït, quan tingué a be Deu Nostre Senyor obsequiarlo novament ab un altre fill... A les despeses que ja tenia vingueren, llavors, a sumarsenhi de noves, essent, en cambi, els ingressos els mateixos. Insensiblement obria en Quirse els ulls a la realitat, tan closos fins aleshores... Pensava en el passat, escrutava el pervindre y s'aturava a considerar que del sòu que ab la garlopa defensava era la miseria, ab tot el seu castell d'horrors, lo unic que podia esperarne... Esguardant el present, se trobava ab una serie de petits deutes, suficients a ferli pesat el sòn, malgrat la seva insignificancia... De nou tornava a cavilar, y el seu cervell anava donant voltes y més voltes al mateix tema... Sospitava que *això* no podia anar, y li semblava que ab sols cinc anys havia après més que en tota la seva vida... Pensava, neguitosament, en la conveniencia d'obrir els ulls, d'interessarse per un

cumul de coses que'l rodejaven y que l'havien tingut sempre indiferent... en tant el dolor contret en aquelles marxas pesantes y inacabables, l'inutilitat de les quals li era ara apareguda ab tota la seva nuesa, semblava molestarlo ab més forsa a mida que'ls anys passaven y quan més necessitava dels muscels pera treballar...

Y sense saber com, comensà en Quirse a fer atenció a les coses de la política. A creure en una justícia social que-li permetés subvenir a les necessitats de casa seva. Sols que quan, ab motiu d'unes eleccions, volgué anar per primera vegada a fer ús del vot, se trobà ab que ja un altre, més amatent o matiner, havia votat ab el seu nom.

Y en Quirse Bonjan, endeutat fins al coll contra la seva voluntat, enganyat pels de dalt y desconsiderat pels qui tenia a la seva vora, amarrat ab gruixudes cadenes a la més amarga de totes les existencies, ve pensant, cada dia ab més forsa, que tal com marxa *això* no pot anar, y que cal canviar radicalment de mena de viure, tota vegada que la justícia y l'honradesa altra cosa no són pel pobre que paraules sense sentit.

Veu la necessitat de cercar nous horitzons, y no sab com ferho pera lliurarse de la situació

en que ell y els seus se troben..., y el doloret heretat de la campanya segueix apretantlo ab més forsa cada dia...

Assegut al cap del banc, que ja aborreix, anava en Quirse l'altre dia menjantse pera esmorzar un esquist boc de truita estalviada del sopar de la nit anterior, tot donant fortes mossegades a dos enormes bossins de pa, pera rescabalar-se de la manca de vianda. Aprop seu els seus companys, martres com ell, anaven exposant la necessitat de comensar una *vida nova* al iniciarse l'any que s'apropava...

En Quirse Bonjan, que, sense pararhi esment, tantes vegades havia escoltat lo mateix a l'arribar igual època, vegé aquet cop agom-bolarse en son cap tot un món de records, d'esperances no complertes, de defalliments y penalitats.

Deixant per un moment de menjar, els braços caiguts, lassos, pensà, tot ofegant un sentiment que vingué a trastornarlo:

—Vida nova... vida nova... Si un hom pogués tornar a neixer!...

Y engegà acte seguit una interjecció poc fina, si be molt apropiada y que no es del cas reproduir.

Boy

Any nou

—¡Que'l poguem acabar be, mossén Benet!
—¡En companyia de tota la familia!

«Todo está igual»

—¿Què li sembla, senyor rector? ¿Còm serà aquest any?

—Lo mateix, exactament, que'l passat. En Canalejas es tan amable, que del pressupost del clero no n'ha rebaixat ni un centim.

de totes les religioses. En aquell instant la popular cansó arribava el punt que diu:

*¿Qué se quiere usted apostar,
qué se quiere usted apostar,
à que tengo yo una cosa...
que no tiene Putifar?...*

La superiora, dissimulant una mitja-rialla, va senyarse també, com ho havien fet les altres, y manà ab veu de nas y gest de severitat a les hermanes que entressin al refectori.

L'endemà les monges varen exposar el cas a mossén Francisquet, el capellà jove que anava a confessarles cada vuit dies; aquest va trasmetre la fausta nova als seus companys de la parroquia, y tots en corporació ho van anunciar al senyor rector, pera que aquest ultim resolgués en conseqüència.

El diumenge següent, ab l'escusa de dir la missa a la capella de les monges, tots els capellans, acompanyats del senyor rector, varen deixar-se caure a la torre-convent. Allí, la superiora va obsequiarlos ab una gran xicra de xocolata y un matonet a cada hu, y a la darrera caixalada del darrer melindro va sortir-se a parlar del assumpte que en realitat era objecte de la visita: el fonògrafo de la veina; aconsellant finalment el senyor rector que, tota vegada que era impossible fer desistir a la madama d'engegar l'aparato temptador, doncs estava en el seu perfecte dret al tocar a casa seva l'instrument que li semblés, lo millor que elles podrien fer, pera contrarrestar la profanació, era fer frente al diable, això es, resar durant les dues hores y mitja que durava la sessió filarmònica.

Y aixís ho varen fer dos mesos seguits... Comensava la veina l'audió de gèrgares?... Les monges sortien totes al jardí a fer frente al dimoni... S'asseien fent una gran rodona, com si's disposessin a jugar a prendes, y resa que resaras, els ulls fets al breviar y les orelles atentes... al fonògrafo. Les melodies sicalíptiques bressaven les oracions ab una dolcesa y un va-y-ve que era un encant pera l'esperit; per això no van tardar en armonisar-se amorosament... Allò era massa bo pera que pogués ser pecat, y si ho era, havia de ser molt venial...

Un dia, passat l'estiu, el fonògrafo va deixar de tocar... Misteri!... Desengany!...

L'endemà, en la barana del balcó de la veina hi lluia un paper blanc. La torre estava per llogar.

El diumenge següent va tornarhi a haver assemblea general a la torre-convent. El rector, el pare confessor mossén Francisquet y els demés capellans contertulis varen pendre un acord sensacional: continuar pel seu compte l'esplai ignoscent de les monges.

Y al cap de poc temps aixís s'ho havien conjuminat: El rector va llogar la casa de la madama, fent obrir una porteta de comunicació que donava al refectori. A les monges, els Reis varen portarhi un fonògrafo que instalaren en el local veí, pera que no fos dit que al convent s'hi feia xerinxola; y com sia que un aparato d'aquets menja moltes pessetes de música, els capellanets tertulians se varen avenir pera contribuirhi en lo que bonament poguessin arribar els seus cabals. En obsequi a les hermanes cada mossén se portaria el seu rodillo, y aixís les orelles de les enclaustrades podrien disfrutar d'un bon assortit de tonades variades.

Y com que les pobres monges ignoraven el nom de les cansons destinades al fonògrafo, pera distingir les unes de les altres, en comptes de dir la *Marina*, *La corte de Faraón*, *Lohengrin*, *La gatita blanca*, haurieu vist que a lo millor se despenjaven ab un dialóg per l'estil:

—Quina pessa va, ara, hermana?

—La del pare Francisquet.

JOAQUIM AYMAMI

Negoci rodó

Pera que vegin nostres estimats llegidors com els madrilenys no són tots Quixots, ni mancos, y que quan convé, que es sempre, saben echar sus cuentecitas a lo catalán, anem a fer unes quantes reflexions acompanyades dels números corresponents.

L'*Heraldo de Madrid* va obrir un concurs pera premiar ab 250 pessetes al millor sonet—especie

d'epitafi líric—pera colocar sobre la tomba dels pobres soldats que moriren en el Barranc del Lobo.

Y pera que la cosa resultés pràctica, va combinar unes bases que demostren un talent financier que ja'l voldria tenir en Cobián.

Tots els sonets que, a son entendre, siguessin publicables, l'*Heraldo* els publicaria, y quan ho fossin tots, de publicats, per medi d'un boletó, els propis llegidors podrien votar a favor del qui'ls hi des la gana.

Tot això està molt be, y a primera vista ningú diria que fos un parany pera cassar *perros chicos*.

Doncs ho es: Segons el propi *Heraldo*, ha rebut 2.377 sonets, dels quals n'ha publicat 897 desde'l dia 15 del passat Juliol hasta el 9 del corrent, o sia en 145 dies.

Com es natural, cada hu dels pobres poetes—millor dit, sonetaires, perquè de poeta no crec que ningú n'hi hagi sapigut veure cap—durant aquets 145 dies ha hagut de comprar l'*Heraldo* pera enterarse de si la seva obra hi era publicada y pendre'l número, pera votar, naturalment, a favor de Sant Jo... Comensen a veure'l negoci, eh? Doncs, sí.

Fem números:		
que durant	2377	poetes dies
	145	
	11885	
	9508	
	2377	
	344665	
han bestret	5	centims pera comprar l' <i>Heraldo</i> .
Són	17,233'25	pessetes

pelades y netes, que a l'*Heraldo* li ha valgut l'arranque patriotic.

Caldria restar d'aquesta quantitat les 250 pessetes del premi ofert, però com que dels sonets pecadors no n'hi ha cap que valgui dèu rals, potser el concurs se declari desert, y qualsevol posi una botiga de betes-y-fils.

PERE MARTÍ MALAPLATA

L'idea de Deu implica l'abdicació de la raó y de la justícia humana. Es la negació de la llibertat, y té per unic sosteniment l'esclavatge dels homes. —*M. Bakounine.*

¡Viva la Pepa!

O

per mostra basta un botó

¿Volen saber còm y de quina manera un concejal que's diu senyor Guñalons ha distribuït els cent bonos de caritat que va rebre de l'Arcaldia?

El *Progreso* ho explica ab tots els seus pèls y senyals.

Parin atenció y no riguin: A la Junta municipal lerrouxista del seu districte n'hi ha donat 90.

A l'Agrupació de beneficencia de la *Casa del Pueblo*, 2.

Al diari de don Alacandro, 2.

A les *Damas radicales* del seu districte, 4.

Y el resto—diu *El Progreso*, ab el seu especial donaire—els ha entregat a pobres.

Però com que'l resto queda reduït a dos bonos, resulta que, segons confessió del propi cosecheros, dels cent bonos que'l senyor Guñalons ha repartit, els pobres que son pobres a seques s'han hagut d'accontentar ab dos.

De tot això ¿què se'n dedueix?

Que per ser socorregut —la cosa salta a la vista— avui no basta ser pobre: es precis ser lerrouxista.

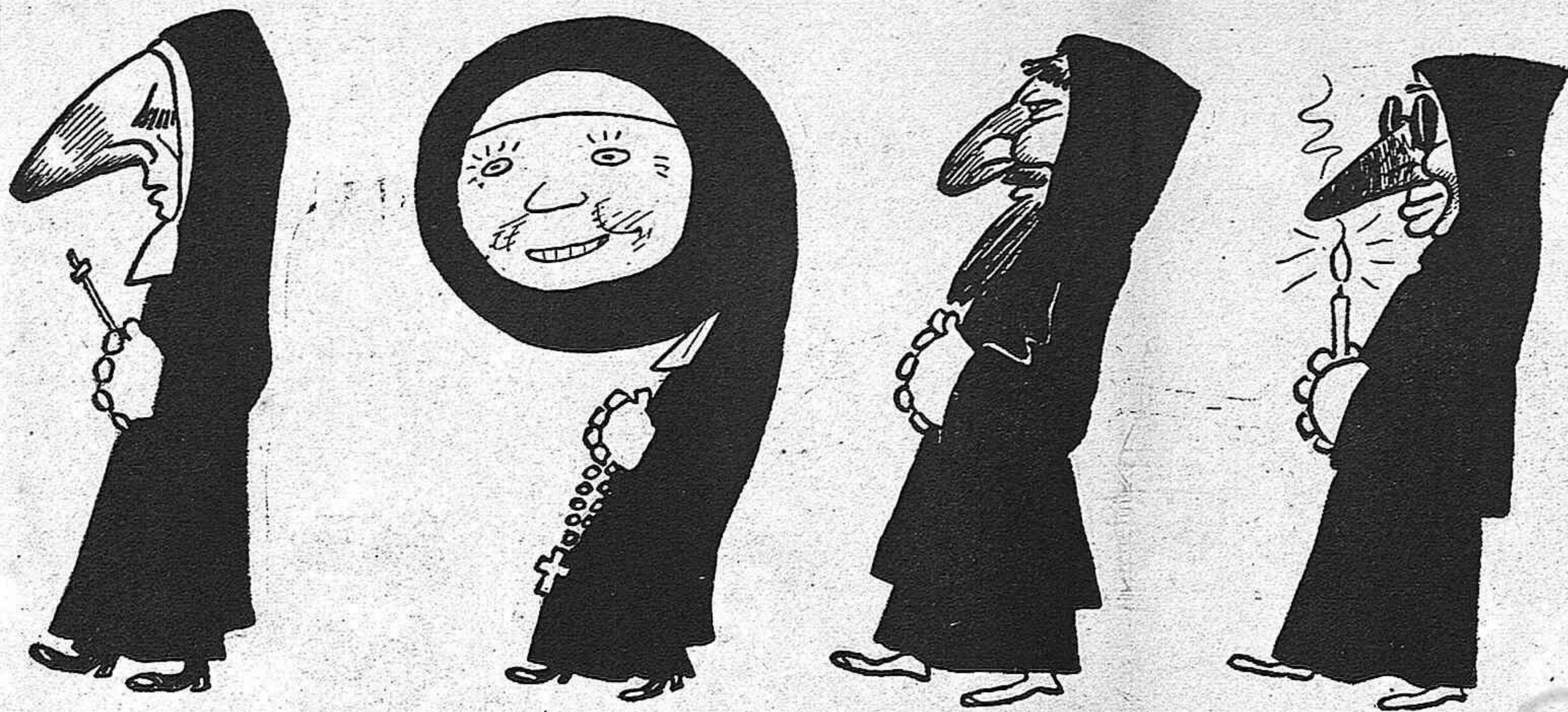
Del Paralelo al Cel

Article temptador, punxagut y... de molta altura

N dematí que estavem aburrits en mitg de les terrenals grandeses, pera fugir de l'ambient artistic de la nostra ciutat, que, ab tants cines, orgues, comedies estrangeres y quadros de basar, ens fa l'etecte d'un plat de sopa a la *Julienne*, resolguerem anar, tot passejant, a fer una visita a les man-

Dinàmica política

L'any espanyol.

REPICS

ONA gust la formalitat dels nostres ministres. El divendres 30 de Desembre, deien els diaris: «Demà és el darrer dia pera pagar la redempció del servei militar. El delegat d'Hisenda ha rebut avis de la superioritat, participantli que no's prorrogarà el plasso.» Y el dissabte, es dir, l'endemà mateix, apareixia en la premsa aquet telegrama: «La Gaceta publica una circular ampliant fins el 31 del vinent Janer el plasso de redempció del servei militar.»
 ¿Comentaris?
 Un, y prou:
 Més aviat s'atrapa a un Govern que a un coix?
 Sobre tot, quan el Govern va curt de quartos.

Un cronista de salons, ressenyant en un periòdic el gran ball de gala que l'altre dia va donarse al palau real de Madrid, y al qual, com es de suposar, va assistirhi el president del Consell de ministres, fa una revelació que certament no peca d'amable.

sions celestials, an el lloc dels escullits que, per mal nom, ne diuen el palau de la música y de la mandra.

Si això fos un capítol de novela us explicariem els entrabancs y les delícies del viatge, més com que'l nostre proposit es anar al gra, figureuvos que ja estem agafats a l'anella de la porta principal del cel, y que, pel cas que Sant Pere estés fent la sesta, ja hem donat tres pics y un repicó que semblava que portés quia. Al cap d'un minut ja erem dintre. No varen demanarnos la cèdula ni cap mena de passaport. Comprehenguerem que allí els papers sols serveixen pera coses de verdadera necessitat. A l'entrar nosaltres, Sant Pere, Sant Marsal y Sant Benvingut s'entretenien fent el solo de guixes, tenint a tret de bras un porró ple de vi negre, que sols de mirarlo feia venir més sed que l'aigualit sabre de D. Gonsal del Mogent. El sant de les claus ens convidà a fer el trago, y ens posàrem a ferla petar ab més franquesa que si haguessim sigut correligionaris. ¡Mireu que'n són de trempats la gent del cel! ¡Y de la mànegua ample! Sant Pere va preguntarnos si feia gaire efecte el garrofin final de La corte de Faraón, y Sant Marsal, que, a la cuenta, en la seva joventut era molt aficionat a la cama, va donarnos expressions pera'l popular Llisas y pera la insubstituible Pauleta Pamias. ¡Res, que quedàrem d'allò més amics!

Després de trapassejar tot lo que veïem y preguntar més que si fessim un viatge a Roma, un angelet de Deu, bufó com en Prat de la Riba quan ostenta la creu del tirano, va servirnos de cicerone, a fi de que poguessim ferno carrrec de tot lo característic y notable de la gloria celestial.

Que diguin lo que vulguin els anticlericals, però jo us asseguro que allí dalt s'hi està millor que a Miramar y a la Rabassada. ¡Quina vista, minyons! Desde allí els ulls adquireixen una potencia òptica extraordinaria, y els pobles de la part de sobre de la terra fan l'efecte de granotetes posades de panxa al sol. Y els gossos? Allí els gossos no tenen figura de bestia; més aviat semblen porters de palaus senyorials ó matelassers de la secreta. Allí poguerem admirar dues raríssimes garses que eren fetes y pastades a qualsevol jesuïta dels de l'estat major.

Cansats de badar y de pendre notes, y, per altra part, desitjosos de tastar de la gloria el verdader pot de la confitura, demanàrem pera interviewar al Pare Etern. No tinguérem pas de pregar gaire: cor que vols, cor que desitges. L'hermós angelet que'ns feia de guia—y que, entre parèntesis, no volgué propina—va acompanyarnos al palau de l'Etern. La mansió del Tot-poderós té un encant immens y irresistible. ¡Peró no us penseu que siga un cau ferrat, com el palau d'en Güell, ni un manyoc de pedra, com la casassa del passeig de Gracia, ni que tinga troneres ab ametralladores com la del carrer de Caspel!, no, senyors, no. La mansió de l'Etern es una glorieta feta de canyes y guarnida ab les fulles vives d'una deliciosa carbassera.

A l'entrar nosaltres, l'Omnipotent, l'emperador del cel, estava menjant un plat de cap y pota. Saludem ab gran respecte, li diem bon profit, y el gran mestre d'obres de l'Univers, després d'aixugarse'l bigoti, ens allarga la mà, donantnos les gracies de la manera més afectuosa. De moment, la veritat, no sabiem ab qui parlavem, perquè com que al Pare Etern sempre l'haviem vist pintat ab barba y bata d'estar per casa, mai podiem creure que aquell home secardi, ab bigoti y mosca a tall de miliciano esparterista, sigüés el requetebesavi de la cristianitat.. Després, ab el calor de la discussió,

ja compreguerem que aquell home senzill era realment una grandesa y que en res s'assemblava als intellectuals de teulades en avall.

—¡Vostè deu estar enterat de lo que passa a la terra!—varem dirli.

—¡Vaya una pregunta! Jo soc l'eterna y absoluta sabiduria.

—¿Y estima a tots els homes?

—No puc fer altra cosa. Soc l'infinita bondat.

—¿Y vostè pot fer tot lo que li sembla?

—Es clar, home. Ja no fora el Tot-poderós.

—Doncs, y dispensi la pregunta, si es tan bo y tan poderós, ¿per què permet que allò d'allà baix sembli una olla de cols?

—Mestre, ja's veu ben be que sou espanyol, perquè veig que porteu les frontisses del cervell molt rovellades. Si compreguessiu y sentissiu la llibertat no m'haurieu fet aquesta pregunta. Si jo influís en les glories y tristesses de l'home universal, ell fora un esclau meu, y jo, per ma grandesa, aborreixo l'esclavitut. Lluitant per sa perfecció es com l'home ha de lliurar-se.

—¿Y quins homes us estimeu més: els blancs, els negres o els de color de xocolata?

—¿Que parreu en serio o heu vingut pera pendre'm el número.

—Com que'ls vostres representants diuen...

—Vaja, prou d'aquet color. En primer lloc haurieu de saber, si no fossiu un llonza, que l'absoluta bondat no pot aborrrir a ningú, y després, que aquí hem abolit la moneda, y sense calés no hi ha representants possibles. La gent de qui vos parreu deu esser un agregat de farsants que volen viure ab l'esquena dreta fentme servir de mingo.

—¿Doncs com es que castigueu als dolents ab les penes eternes de l'infern?

Al dir jo això, el Pare Etern va mirarme ab extranyesa y llàstima, com volent dir: «aquest home està tocat del bolet», y'm contestà ab sequetat:

—Aquí tot es amor. ¿Que us penseu que soc un Nicomedes Méndez o un Cierva qualsevol?

—Dispensi... Jo...

—Ja esteu dispensat; però penseu que un satrot no pot ser mai una campana.

—¿Y les religions, són cosa vostra?

—Si les religions fossin cosa meva jo no seria lo que soc. Elles són defectuoses y finites, jo soc perfet y infinit. Més clar, aigua.

—¿Y doncs a qui hem de creure?

—A vos mateix. La conciencia individual es el gran mestre de l'Humanitat.

Vareig saludar, sortint completament satisfet. Jo ja no hi creia en les patranyes clericals, mes, d'aquell dia que encara hi crec menos. ¡Com que vaig beure a la font!

Estimem la nostra propia perfecció pera tenir cada dia més conciencia y més llibertat, y lo demés són quèntos y pa sucats ab oli.

Religió, *superstitio...nis.*

EL PARE CROSPIS

¿Comensament del acabament?

¡Ai ai ai, don Alacandro, que'l castell se li desfà!...

Els drames del treball

—El senyor Canalejas—diu—balla molt malament.

No afirmarem que això no sigui veritat, però, si el Sant Pare ho llegeix, de segur que pensarà:

—¿Balla malament?... No pas quan el faig ballar jo.

Per cert que, aludint també a un gran ball—que ja'ns guardarem nosaltres d'imaginarnos que es el mateix de que hem parlat—un altre periòdic de la cort reproduceix un diàleg que té la mar de gracia.

Acabada ja la festa—diu—en una de les galeries varen trobar-se en Canalejas y un noble molt conegut.

—¿Aont va?—preguntà el president a l'aristòcrata.

—Al guardarroba, a buscar el meu gaban.

—¿Com es?

—Nou y de color de canyella.

—Doncs, dongui's pressa, perquè d'aquets ja'ns queden pocs.

Se non é vero...

El divendres de l'altra setmana, a Madrid el termòmetre va baixar a 5 graus sota zero.

Ab' un fret tan endimoniat, no es estrany que fins en Canalejas se'ns arronsi.

A 5 graus sota zero, tot això del radicalisme y de la flamarada son quèntos... de la vora del foc.

Els socialistes de Madrid han aprovat la conducta d'en Pau Iglesias en lo referent a les se-

ves declaracions sobre les immoralitats de l'Ajuntament de Barcelona.

Els republicans de tot Espanya han felicitat calurosament a l'Azcarate per la mateixa raó.

Els elements obrers de Bilbao se proposen desemascarar als «falsos redentores del pueblo», traient altra vegada a llum certes històries antigues sobre diners de suscripcions fets fonedissos.

¿Què deù pensar l'«interessat» davant de la repentina y simultania aparició de tantes «aüres boreals».

Un dels tres ministres que en la darrera modificació del Gabinet s'han vist obligats a deixar la menjadora es el senyor Merino.

Potser es aquest un dels pocs acerts d'en Canalejas en la desdixada crisis del dia 2.

Un senyor com el gendre d'en Sagasta, que's figura que'l ser o no ser persona decenta es una qüestió política, no pot ser no ja ministre, ni sisquera arcalde de barri!...

Despedim, doncs, a don Fernando de la única manera que's mereix:

Apotecari,—el senyor Merino n'es—ja les teves pastilles!

¿Gran notícia!

Don Toribio, el diputat de la «pampa», ha enraonat.

El fenomen s'ha realitzat a Valencia, aont el «caudillo» l'havia cridat pera que'ls «chès» li vegessin «sacar la lengua».

Y ¿sabem què ha dit?

Que «en nombre de los argentinos, cuya representación ostenta..., saludaba á las señoras valencianas.»

Les senyores valencianes encara riuen. Y els pobres electors de Barcelona que li varen donar l'acta... encara ploren.

El doctor Martí y Julià ha pujat altra vegada a la tribuna y ha demanat per parlar.

Y aquest cop ho ha fet desde l'«Olimpo», el palau dels deus, pera «advertir» als prohoms sobre l'Assamblea esquerrana.

Com a bon metge que es, el senyor Martí, sempre està disposat a «visitar» als amics y a donalshi una «mala mirada».

Però s'ha precipitat, me sembla. L'Assamblea no pot ser objecte de censures ni d'alabances. per quant encara ha de neixer.

Aquí lo que's necessitava, de moment, no era un metge entès, sinó... una llevadora pràctica.

Els de Valls són molt tranquils. Ara acaben d'obsequiar al rei oferintli el pendó de la processó de la Candela.

Més valia que li enviessin una garrafeta d'aiguardent d'aquell que retorna.

Ont van ab el pendó de la Candela?

Lo que deù haver respost l'agraciat:

—Si no'n tenen d'altra pera anar al llit!

El miting radical de Valencia sembla que va resultar un fracàs gros. La veritat es que no n'hi havia pera menos.

Després del miting diu que'ls chès van acompanyar a l'Emperador a visitar el cèlebre *Miquelet de la Seu*.

Vetaquí lo que se'n deù haver endut, com únic record, de la ciutat del Turia...

Un «miquet».

Però, que no s'espanti... El xics se fan grans.

Diuenge a la tarda:

—Que no ho sab?... Avui entro a la «Sagrada Familia» y'm trobo al mitg d'una batalla campal... Negres y rojos vinga engegarse trets de revolver, que no sé com n'he pogut sortir...

—Ont diu que ha succeït, això?

—A la «Sagrada Familia».

—Y es clar, home!... En qüestions de «familia», cregui'm, no s'hi enreda mai.

Cavallers: A. B. (a) Lo Rector de Vallfogona: La targeta potser sí. Rombos y quadrats no'n volem.—Maco: Gracies pels amables mots que'ns dedica.—Ramon Valls: Farem tria a conciencia, y lo que vagi be entrarà en cartera.—Zoraya: L'un d'ells ja'l teniem. L'altre no'ns agrada prou.—Joaquim Bofill: Una mica arreglat, potser sí que n'hi publicaré un dels que m'envia.—J. Poch y demés companys de Guissona: Respecte al particular devem dirlos que no es als periòdics a qui s'han de dirigir, sinó als prohoms del partit.

Aprofitin això de l'Assamblea pera enviarhi un representant y que hi digui la seva. Es la única manera de ferne cas. Pel demés, si's tractés d'un fet recent y ben concret, ab molt gust els publicaríem la carta.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Oim, 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

¡JA HA SORTIT!... ¡JA HA SORTIT!...
ALMANAC POLITIC-CLERICAL **La Campana de Gracia,** PERA L'ANY 1911

(AB LLICENCIA DE L'ORDINARI)

Un magnific tomet, ple de caricatures beneides y text perfumat d'encens : Se ven a DOS ralets en totes les parroquies y sufraganies de Catalunya